मुहूर्तमासक्तमासीत् HarṣaC. 49. 4; पयोधरतटोत्सङ्गलग्नसंध्यातपांशुका। कस्य कामातुरं चेतो वारुणी न करिष्यति Kāvyāda. 1. 84; शरच्छशांककिरणनिर्मलयशोंऽशुकावगुण्ठितमेदिनीयुवतीभोक्ता EI. iii. 54. 4; आर्येणांशुकमुज्झता धृतमभूदापाटलं वल्कलम् ĀścaCū. 1. 13; चन्द्रातपेनेव सुधासमुद्रं संवीतमर्चिःशुचिनांशुकेन…ददर्श रामः …(अण्डजेशम्) RāmC. 32. 4; रामो गृहीत्वा तच्चीरमंशुके पर्यवेष्टयत् AdhyāRā. ii. 5. 37; मनःशिलालिखितैकहंसमिथुनं तवांशुकम् NavaSāC. 10. 58; नन्दनशाखिनां पुनः प्रवालादिस्थानेष्वंशुकहारमधुमन्दिराणि SaraKaṇṭhā. 596. 20; रूपेण कान्तिः क्षणिकैव येषां हारिद्ररागेण यथांशुकानाम् DarpDa. 4. 1; नृपादेशेन सदशान्यंशुकानि स पर्यधात् TriṣaS'aPuC. ii. 1. 202; यस्मिन्नुद्वहति क्रमेण विगलत्पाथोधिनीलांशुका रागादार्द्रतनूरिव क्षणमभूदामोदिनी मेदिनी EI. viii. 13. 2; याचन्तीनामनुनयपदैर्वञ्चितान्यंशुकानि…गोपस्त्रीणां नयनकुसुमैरर्चितः केशवः KṛṣṇaKa. 2. 3; अत्यच्छं सितमंशुकं शुचि मधु S'ārṅgaPa. 3833; ग्राहयित्वांशुकं…मल्लिको राज्ञो व्यधाद् दुःखनिवारणम् RājTa.(S'rī.) 3. 220; निःश्वासहार्याण्यपि नांशुकानि AlaṅkāS'e. 13. 0 (84); काषायमंशुकमिव प्रकटं दधानः MūkaPañ. 1. 51; = श्लक्ष्णवस्त्र MediK. 4. 42; ViśvaPra. 12. 123; AnekāSaṁ. 3. 3; Vaija. 250. 1; ViśvaLoK. 9. 43; DharK. 126; NānārthāSaṁ. ii. 33. 3; NānārthaMa. 180; KośaKaTa. 2. 3616; S'abdaRaSaK. 7. 12; **1 B** a silken garment (most probably standing for *cīnāṁśuka* s. v.) लालातन्तुजैश्चांशुकैश्च नेत्रैश्च … वासोभिः सर्वतः … संछादितम् HarṣaC. 202. 16; पातयित्वांशुकं भूमौ कौशेयं कमलापतेः PadmP. iii. 2. 17; अंशुकं श्लक्ष्णपट्टः SthānṬ. 338B. 10; **1 C** a piece of cloth, a garment नभोंऽशुकमिवाभाति प्रेक्षणीयं समन्ततः MahāBhā. x. 1. 25; शयनोचितमाल्यानि…अंशुकानि च (दद्यात्) AhirbuS. 28. 75; (द्विजाः) ददुः … अंशुकानि YogVā. v. 2. 4; यत्नेन वचनं ग्राह्यमंशुकेनेव कुङ्कुमम् YogVā. ii. 11. 44; कोले घृतघटो देय उष्ट्रे गुञ्जा हयेंऽशुकम् YājñaSm. 3. 273; (comm. वाजिनि विनिपातितेंऽशुकं वस्त्रं दद्यात्); हृते चैवांशुके शुकः (जायते) MārkP. 15. 28; तालभूर्जपटदर्शनेंऽशुकं चिन्तयेत् BṛSaṁ. 51. 14; बद्धव्यो वायुरंशुके PadmP. (Ra.) 14. 363; (पर्वतः)…श्वपचस्मशानांशुकपिहितमेहनः…कालासुरेण दृष्टः YaśasCam. ii. 356. 23; अंशुकैः…भगवतो रत्नाकरस्य पूजां प्रातिष्ठिपम् TilaMañ. 123. 18; नीलीराग इवांशुके TriṣaS'aPuC. iii. 1. 14; यत् परिध्यर्धविष्कम्भं वृत्तं कृत्तं किलांशुकम्। तेनार्धश्छाद्यते गोलः Golā. 187. 15 (21. 54); न जलार्द्रमंशुकम्। त्वदृते तदङ्गपरितापशान्तये NemiNir. 9. 49; अंशुकेनावेष्ट्य गाढमापीड्य DīpKa. 66. 8; (*on* 2. 217); अंशुकैः शकटीभूत्वा Dhūrtā. 368; अंशुके भूर्जपत्रके। निधाय क्वापि पूजां वा कुर्याद् यन्त्राण्यशेषतः TantrRā. 8. 31; दधि…अंशुकेन चालयेत् BhojanKu. 123. 8; = वस्त्रमात्र AneKāSa. 466; AneKāK. 51; NānārthāSaṁ. ii. 33. 3; NānārthSaṁ. 5. 44; MediK. 4. 42; ViśvaLoK. 9. 43; AnekāSaṁ. 3. 3; DharK. 126; S'abdaRaSaK. 7. 12; **1 D** the piece of cloth attached to a staff, a flag सोंऽशुकं भ्रामयामास सर्वदिङ्मण्डले सितम् YogVā. iii. 38. 11; दधति ध्वजांशुकपटाञ्चलेष्विमाः क्षणकुङ्कुमच्छुरणविभ्रमं शिखाः UttaRāC. vi. 4; उरुवंशप्रान्तसंसक्तशुक्लांशुकघटित[श]रीरेणोच्छ्रितेन ध्वजे[न] EI. ii. 177. 19; अकृत स नवमंशुकं ध्वजाग्रे Rāgh. 14. 57; **1 E** the lower garment, garment covering the lower part of the body, the inner garment, च्युतमंशुकं सरशनम् PādaTā. 14. 20; रहसि गलितं तन्व्या प्राप्तुं न पारितमंशुकम् AmaS'. 154; रतान्ते तल्पस्थान् (शशिनः करान्) हरति वनिताप्यंशुकमिति KāvyaPra. 734. 5 = SaduktiKa. 54. 30; AlaṅkāSa. 89. 10; नितम्बफलकाद् विस्रंसितेऽप्यंशुके SubhāRaK. 19. 1; अस्याः स्रंसिनि लोलरत्नरशनालग्ने शनैरंशुके Mukundā. 49; = अन्तरीय NānārthSaṁ. 5. 44; अर्धोरुकं चलनकं स्याच्चण्डातकमंशुकम् KalpaK. 52. 291; (not reaching upto the knee); **1 F** an upper garment, covering the upper part of the body, outer garment देवी … बिसतन्तुमयेनांशुकेनोन्नतस्तनमध्यबद्धगात्रिकाग्रन्थिः (सावित्री समुत्तस्थौ) HarṣaC. 16. 4; हहा धिगिदमंशुकं ज्वलति ते स्तनात्प्रच्युतम् Ratnā. 4. 17; बाहोः …मूलमन्या…तिरोदधेंऽशुकेन S'iśuVa. 7. 32 (comm. उत्तरीयेण); अंशुकं हृतवता तनुबाहुस्वस्तिकापिहितमुग्धकुचाग्रा…परिणेत्रा (पर्यरम्भि) S'iśuVa. 10. 43; अस्याः सखे क्षणमदृश्यत रोमराजी स्रस्तेंऽशुके स्तनभरात् KaumuMa. 1. 28; काञ्चिदंसात्पतद्वादरिध्रमाणोदरांशुकम्। नावाव्यत DvyāśraKā. 7. 84; आच्छाद्य स्तनमण्डलीमभिनवज्योत्स्नानिभैरंशुकैः VasaTi. 36. 2; अन्विकापि हि तन्नेत्रमार्जनेन स्वमंशुकम्। क्लेदयन्ती जगाद PariPar. 6. 68; पिदधुर्वक्त्रं ह्रिया भीष्मादयोंऽशुकैः PāṇḍaC. 6. 973; = उत्तरीय AnekāSa. 466; ViśvaPra. 12. 123; MediK. 4. 42; Vaija. 250. 1; AnekāSaṁ. 3. 3; AnekāK. 51; ViśvaLoK. 9. 43; DharK. 126; NānārthaMa. 180; KośaKaTa. 2. 3616; S'abdaRaSaK. 7. 12; **1 G** a piece of cloth to cover the face or used as a veil समुत्सार्यांशुकं मुखात्। उन्मील्य नयने विष्णुर्जहास RāmāMañ. 461. 18; ददर्शांशुकमुद्घाट्य तां विनिद्रो नृपात्मजः BṛKathāMañ. xiii. 33; पूर्वमंशुकमुद्घाट्य ददर्शैकां सुमध्यमाम् BṛKathāMañ. v. 1. 194; तिमिरं वांशुकं नीलजालिका Kāvyānu.(He.) 329. 7; मुखवस्त्रे तदिष्यते NānārthaMa. 180; **1 H** a piece of white cloth [L] स्यादंशुकं शुक्लवस्त्रे AnekāSa. 466; AnekāK. 51; **2 A** *m. n.* the leaf of Tamāla [L] वस्त्रे तमालपत्रे च अंशुकः समुदाहृतः RājNi. 458. 22; 106. 21; अंशुकं तमाले ApūNā. 11; KalpaK. 177. 402; **2 B** the plant *granthiparṇa* ग्रन्थिपर्णेंऽशुकं मतम् S'abdaRa.(Su.) 4. 227; **3** *m.* ray, beam [in *śliṣṭa* context] तिमिरं चांशुकं सूक्ष्मा अंशवस्तिमिरांशुकं रश्मिशबलीकृतं तमःपटलम् Loc. 35. 21 (*on* 1. 13); तिमिरं चांशुकाश्च सूक्ष्मा अंशवस्तिमिरांशुकं रश्मिशबलीकृतं तमःपटलम् Kāvyānu.(He.) 329. 6; नीलांशुकश्रीः नीलानामंशुकानां किरणानां श्रीः KāvyKaVṛ. 68; 27 (3. 3); 69. 23 (3. 3); वासुदेवांशुकः। वासुदेवस्यांशुकाः किरणाः KāvyKaVṛ. 73. 4 (3. 3); NānārthaMa. 180; KośaKaTa. 2. 3616; **4** *m. n.* a moulding of the pedestal अर्धेन पद्मं सार्धद्वयमंशुकम् MānaSā. 13. 60; अंशुकाश्चोर्ध्ववंशाश्च तुम्बिकाः सेन्द्रकीलकाः। पुरप्रासादगेहानां वेधेऽप्येते न दोषदाः SamarāSū 13. 23; **5** a thread, streak हे देवि परिधेहीदं कनकांशुकमंशुकम् ĀnandaVṛndāvanaCampū. 427. 12.

अंशुककर्षण (aṁśuka-karṣaṇa) *n.* the act of dragging the garment संगमादौ वरस्त्रीणां प्रियेणांशुककर्षणे Nṛtyā. 79.

अंशुकचय (aṁśuka-caya) *m.* a pile of garments अस्माकं हरिरपहरत्नंशुकचयम् HaṁsDū.(Rū.) 16.

अंशुकण (aṁśu-kaṇa) *m.* part of the rays (of the sun) माययांशुकणाङ्के खे यथा कचति काञ्चनम्। तथा जगदिदं भाति चिच्चेत्यकलने कुतः YogVā. iii. 80. 54.

अंशुकदशा (aṁśuka-daśā) *f.* the tassel(s) of the garment निवसितरक्तांशुकदशाशिखाभिरिवावलम्बिताभिः … अङ्गुलीभिरुपेताभ्यां विद्रुमरसनदीमिव चरणाभ्यां प्रावर्तयन्तीं…कादम्बरीं ददर्श। Kād. 186. 21; पल्लवलग्नांशुकदशाप्रतिहतगमनायाः…परिष्वङ्गमाचरति Kād. 234. 18.

अंशुकध्वज (aṁśuka-dhvaja) *m.* a silken flag or banner अंशुकध्वजभूषितां…आरुह्य शिबिकाम् PadmP.(Ra.) 3. 276.

अंशुकनिवेश (aṁśuka-niveśa) *m.* placing of the upper garment यद्यप्यंशुकनिवेशोऽनुभावत्वयोग्यस्तथापि तस्य स्तनव्यक्तिप्रयोजकत्वेनोपादानात्तस्य तदनुभावकत्वपर्यवसानम् AlaṅkāS'e. 21. 2(35)

अंशुकपटान्त (aṁśukapaṭānta) *m.* end of the upper garment (संछाद्य) अंशुकपटान्तेन…वदनेन्दुं…प्राकृतप्रमदेव प्रारोदीत् HarṣaC. 230. 5.

अंशुकपट्ट (aṁśuka-paṭṭa) *m.* a strip made of (a long piece of) cloth उल्लम्ब्यांशुकपट्टेन मरिष्यामि न संशयः PadmP.(Ra.) 19. 75.

अंशुकपर्यन्त (aṁśuka-paryanta) *m.* the end of the upper garment अंशुकपर्यन्तबद्धं सा समदर्शयत्। रागाङ्गुलीयकशतं BrKathāMañ. xvi. 1. 606.

अंशुकपल्लव (aṁśuka-pallava) *m. n.* hem, border or fringe of the upper garment अंशुकपल्लवताडितनिःश्वासामोदलुब्धमधुकरमुखरतया Kād. 204. 22; परिहासेन गृहीता यदंशुकपल्लवे त्वया रामा KuṭṭaMa. 524; AmaS'. 62 = SaduktiKa. 127. 24 = SūktiMu. 37. 5 = S'ārṅgaPa. 3388 = Subhāṣi. 1057; AmaS'. 85 = SaduktiKa. 102. 25 = S'ārṅgaPa. 3386; देवो ममार्ज मुखमंशुकपल्लवेन NavaSāC. 17. 73; BṛKathāMañ. ix. 1. 319; DarpDa. 3. 88; DaśāvaC. 8. 76; SubhāRaK. 34. 9; RājTa.(Ka.) 3. 522; 4. 577; SaduktiKa. 62. 1; YātrāPra. 3. 142; Jīvān. 135. 4.

अंशुकपाश (aṁśuka-pāśa) *m.* a noose made of the upper garment कस्मादंशुकपाशोऽयं त्वया सुमुखि सज्ज्यते PadmP. (Ra.) 36. 42.

अंशुकबन्धन (aṁśuka-bandhana) *n.* tying (someone) with a piece of cloth यन्नैकेन नरेन्द्रोऽयमानीतोंऽशुकबन्धनम् PadmP.(Ra.) 33. 266.

अंशुकभर (aṁśuka-bhara) *m.* bulk of garments महोऽरुणमहर्पतेर्निजचरुस्थमासेवते। कुसुम्भजलशङ्कयांशुकभरेण कौसुम्भिकी VasaViKā. 9. 48.

अंशुकभृत् (aṁśuka-bhṛt) *adj.* wearing a silken garment मालिनीरंशुकभृतः स्त्रियोऽलंकुरुते मधुः Kāvyālaṅ.(Bh.) 2. 28.

अंशुकयुग (aṁśuka-yuga) *n.* a pair of fine clothes आलिखितरथाङ्गमा-(? वा) कमिथुनमंशुकयुगम् AvantiKa. 202. 6.

अंशुकयुगल (aṁśuka-yugala) *n.* a pair of fine garments नेत्रनिवेशाभिरामधवलमंशुकयुगलमुद्वहन् AvantiKa. 63. 8; 132. 13.

अंशुकर्मन् (aṁśu-karman) *n.* action (produced) in the fibre (constituting the thread) तथा ह्यंशुकर्मणा अंश्वन्तराद्विभागः Kiraṇā, 244. 7; TarkSaṁ.(Ā.) 75. 16; Upask. 333. 6 (*on* vii. 2. 10)

अंशुकलाप (aṁśu-kalāpa) *m.* a cluster of rays अंशुकलापैरुपेतेन… कर्णयुगलेन विराजमानं …इन्द्रायुधमद्राक्षीत् Kād. 79. 5; संपूर्णचन्द्रांशुकलापकान्तेर्मणिप्रवेकस्य महागुणस्य YuktiKa. 111. 13.

अंशुकवात (aṁśuka-vāta) *m.* wind produced by (the movement of) the garments यासामंशुकवातेन दीपो निर्वाणतां गतः। तासामालिङ्गने पुंसां नरके पतनं कुतः S'atTrayī. 687.

अंशुकविलास (aṁśuka-vilāsa) *m.* the role of the lower garment तरलोर्मिलङ्घितनितम्बफलकलुलिताच्छवाससः। फेनपटलमसिताब्जदृशः क्षणमेकमंशुक-